

Aanwijzingsbesluit Veiligheidsrisicogebied Binnenstad en Vlietzone

De burgemeester van Leeuwarden besluit op grond van artikel 2:1e van de Algemene plaatselijke verordening van de gemeente Leeuwarden (verder: APV), in samenhang met het bepaalde in artikel 151b van de Gemeentewet, om de binnenstad en de Vlietzone van Leeuwarden aan te wijzen als veiligheidsrisicogebied.

Dit besluit neemt de burgemeester naar aanleiding van het advies van de teamchef van het politiebasis team Leeuwarden, Eenheid Noord Nederland, ontvangen op 11 februari 2026

Overwegende:

- Op grond van artikel 151b van de Gemeentewet kan de gemeenteraad bij verordening de bevoegdheid aan de burgemeester verlenen om een veiligheidsrisicogebied aan te wijzen, bij verstoring van de openbare orde door de aanwezigheid van wapens, dan wel bij ernstige vrees voor het ontstaan daarvan. De gemeenteraad van Leeuwarden heeft bij verordening deze bevoegdheid aan de burgemeester verleend (artikel 2:1e van de APV).
- In een veiligheidsrisicogebied kan de officier van justitie zijn bevoegdheden, bedoeld in de artikelen 50, derde lid, 51, derde lid, en 52, derde lid, van de Wet wapens en munitie toepassen. Daarbij gaat het, kort weergegeven, om de bevoegdheid van de officier van justitie een last te geven die strekt tot doorzoeking op de aanwezigheid van wapens of munitie van goederen, met inbegrip van reisbagage, van voertuigen en van kleding (fouilleren). Een zodanige last geldt voor maximaal 12 uren.
- Sinds enige jaren is de binnenstad van Leeuwarden herhaaldelijk aangewezen als veiligheidsrisicogebied. Per maart 2024 is het oostelijk deel van de Vlietzone toegevoegd aan het Veiligheidsrisicogebied binnenstad.
- Deze aanwijzing wordt jaarlijks geëvalueerd in het driehoeksoverleg bedoeld in artikel 13, eerste lid, van de Politiewet 2012, waarbij wordt besproken of deze maatregel al dan niet verlengd moet worden. De teamchef van het politiebasis team Leeuwarden, Eenheid Noord Nederland, heeft middels een bestuurlijke rapportage, ontvangen op 11 februari 2026, het advies gegeven tot hernieuwde aanwijzing van het veiligheidsrisicogebied binnenstad en de gehele Vlietzone van Leeuwarden, met uitzondering van – ten opzichte van voorgaande jaren - de Oranjewijk, het industriegebied rondom Spoordok en het noordelijk deel van de Van Loonstraat.
- De burgemeester heeft hierover in de driehoek beraadslaagd met de officier van justitie, Openbaar Ministerie, arrondissementsparket Noord Nederland, en de teamchef van het politiebasis team Leeuwarden, Eenheid Noord Nederland.
- Uit het advies komt onder meer naar voren dat het overgrote deel van de ernstige geweldsdelicten (met slag-, steek- en vuurwapens) in Leeuwarden plaatsvinden in de binnenstad en de Vlietzone. De absolute en relatieve omvang van wapenincidenten zijn in dit gebied in vergelijking met de omliggende gebieden wederom significant en onaanvaardbaar hoog. Voorts komt naar voren dat de politie bij de zes periodieke preventieve fouilleeracties die in dit gebied het afgelopen jaar (maart 2025 t/m medio februari 2026) hebben plaatsgevonden, verscheidene wapens heeft aangetroffen. Een bepalende factor is dat binnenstad en de Vlietzone zich (onder meer) kenmerkt door een bijzondere concentratie van (publieke) voorzieningen, waaronder uitgaansgelegenheden, met een verhoogd risico op verstoringen van de openbare orde. Dit gebied is al enige jaren een zgn. 'code rood'-gebied in de jaarlijkse Veiligheidsprestatieindex van de gemeente Leeuwarden.
- De politie beschrijft hiermee feiten en omstandigheden die maken dat in deze genoemde gebieden sprake is van verstoring van de openbare orde door de aanwezigheid van wapens, dan wel van ernstige vrees voor het ontstaan daarvan.
- In bijlage II bij dit besluit wordt een nadere toelichting gegeven op de incidentencijfers en de aangetroffen wapens in de gemeente Leeuwarden en het advies van de politie om de Binnenstad

en de Vlietzone wederom aan te wijzen als veiligheidsrisicogebied. Deze bijlage maakt onderdeel uit van dit besluit.

- Het bezit en gebruik van wapens levert groot gevaar op voor de openbare orde, kan leiden tot maatschappelijke onrust en gevoel van onveiligheid. Het algemeen belang om daartegen op te treden is groot. De hierboven genoemde preventieve controlemiddelen leveren daar een positieve bijdrage aan, hetgeen de veiligheid en veiligheidsbeleving in de betreffende gebieden bevordert. De burgemeester vindt het daarom noodzakelijk dat de officier van justitie in staat wordt gesteld om in dit gebied de uitoefening van de controlebevoegdheden als bedoeld in de artikelen 50, derde lid, 51, derde lid, en 52, derde lid, van de Wet wapens en munitie te gelasten. Dit algemeen belang weegt naar het oordeel van de burgemeester zwaarder dan het individuele belang om in voorkomende gevallen gevrijwaard te blijven van de toepassing van de genoemde controlebevoegdheid.
- De afbakening van het aangewezen gebied volgt uit het advies van de politie. Dit gebied wordt bepaald door de plaats waar wapengerelateerde- en geweldsincidenten zich bij herhaling voordoen. Deze afbakening wordt tevens bepaald door de toegangswegen die zich in de nabije omgeving bevinden, waarbij ruimte wordt gelaten voor geringe verplaatsingen van de incidenten binnen het afgebakende gebied.
- De toe- of afname van het aantal aangetroffen wapens en wapengerelateerde incidenten in het veiligheidsrisicogebied en in de gehele gemeente Leeuwarden wordt permanent gevolgd. Als op grond daarvan kan worden geconcludeerd dat de verstoring van de openbare orde door de aanwezigheid van wapens, dan wel de ernstige vrees voor het ontstaan daarvan in voldoende mate is geweken, zal de burgemeester deze aanwijzing intrekken.

Gelet op:

- Artikel 151b van de Gemeentewet en artikel 2:1e van de APV.

Besluit:

De burgemeester wijst, gelet op het voorgaande, als veiligheidsrisicogebied aan het gebied dat wordt getoond op de kaart in bijlage I, zijnde het gebied dat wordt begrensd door de volgende straten:

- Hoeksterend, Bleeklaan, Wijbrand de Geeststraat, Emmakade Noordzijde, Zuidergrachtswal, denkbeeldige lijn via de Potmarge naar de Oostergoweg, Hollanderdijk, Wijnhornsterstraat, een denkbeeldige lijn van de achterzijde van het station naar de Verlaatsbrug, Westerstadsgracht, Noorderstadsgracht en Verversbrug; de voornoemde straten en grachten behoren ook tot het gebied.

Dit besluit geldt voor de duur van één jaar, geteld vanaf de dag van inwerkingtreding.

Het aanwijzingsbesluit wordt bekendgemaakt op www.overheid.nl en een dag na publicatie in werking. Tevens ligt het aanwijzingsbesluit tijdens kantooruren ter inzage op het Gemeentehuis, Oldehoofsterkerkhof 2 te Leeuwarden. Een kaart van het gebied is als bijlage bij dit besluit toegevoegd en maakt hiervan deel uit.

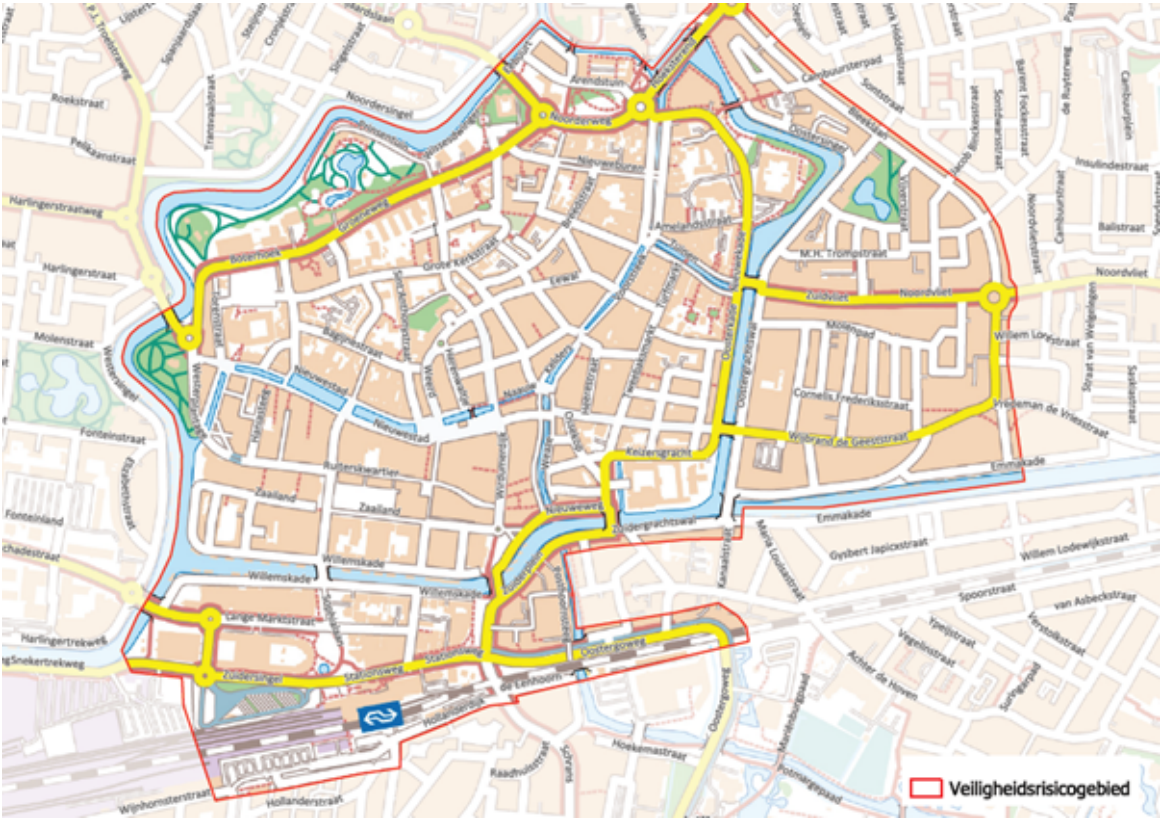
Op grond van de Algemene wet bestuursrecht kunt u binnen een termijn van zes weken na bekendmaking van het besluit hiertegen schriftelijk bezwaar maken. Het bezwaarschrift kan worden gestuurd naar de Burgemeester van Leeuwarden, Postbus 21000, 8900 JA Leeuwarden.

Leeuwarden, 9 maart 2026

De burgemeester van Leeuwarden,

mr. S. van Haersma Buma

Bijlage I Plattegrond Veiligheidsrisicogebied

BIJLAGE II – TOELICHTING/ADVIES POLITIE

Inleiding

In de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) van de gemeente Leeuwarden is een artikel opgenomen dat ertoe moeten leiden dat de veiligheid in Leeuwarden wordt vergroot. Dit betreft:

artikel 2:1e Veiligheidsrisicogebied/preventief fouilleren

Procedure en bevoegdheden

De aanwijzing van de gebieden voor de uitvoering van maatregelen binnen de APV is voor wat betreft het aanwijzen van het veiligheidsrisicogebied ten behoeve van het preventief fouilleren een bevoegdheid van de burgemeester. Dit betekent dat de burgemeester van Leeuwarden één (of meerdere) gebied(en) kan aanwijzen, waarbinnen acties ten behoeve van de handhaving van de genoemde APV maatregelen plaatsvinden. Ook is het stellen van een tijdsduur hierbij een vereiste.

Na vaststelling van het gebied en tijdsduur door de burgemeester van Leeuwarden wordt dit bekendgemaakt via het digitale Gemeenteblad en daarmee treedt het besluit in werking.

In de gezagsdriehoek Leeuwarden wordt elk jaar besproken op welke “hotspots” binnen het veiligheidsrisicogebied de fouilleeracties plaatsvinden. De officier van justitie geeft uiteindelijk de zogenaamde “last” of, wanneer en hoe de actie, die door de politie wordt uitgevoerd, plaatsvindt. Deze last of toestemming is gebaseerd op recente informatie van politie, zoals een sfeerrapportage en objectieve incidenten-gegevens.

Toepassing artikel 2:1e van de APV in afgelopen periode

De teamchef van het politiebasissteam Leeuwarden, Eenheid Noord Nederland, heeft op 11 februari 2026 middels een bestuurlijk rapportage het advies gegeven tot hernieuwde aanwijzing van het veiligheidsrisicogebied binnenstad en de gehele Vlietzone (de wijken Zeeheldenbuurt, Molenpad, Indische buurt en Welgelegen) van Leeuwarden.

Op 9 maart 2026 zijn de resultaten van de in het afgelopen jaar ingezette acties, binnen het Veiligheidsrisicogebied (art. 2:1e APV), geëvalueerd met politie basisteam Leeuwarden en het Openbaar Ministerie parket Noord Nederland in de gezagsdriehoek Leeuwarden.

De driehoek adviseert voor de komende periode:

1. het veiligheidsrisicogebied (vrg) (art. 2:1e APV) met een jaar te verlengen voor de Binnenstad en Vlietzone (Zeeheldenbuurt, Molenpad, Indische buurt en Welgelegen), met uitzonder van de Oranjewijk, het industriegebied rondom Spoordok en het noordelijk deel van de Van Loonstraat, zodat preventief fouilleren daar kan plaatsvinden.

De volgende motivering ligt ten grondslag aan dit advies:

In de periode waarin het veiligheidsrisicogebied is aangewezen is er zes keer een aanvraag voor een last preventief fouilleren. Deze werden verleend door de officier van justitie van het arrondissement Noord-Nederland. Op grond van de afgegeven lasten vonden er ten tijde van onderstaande tijdvakken de volgende preventieve fouilleeracties plaats:

PF-acties	Aantal personen gecontroleerd	Aantal voertuigen gecontroleerd	Aantal getroffen wapens	Bijvangst
12 april 2025 tussen 10.00 uur en 22.00 uur	368	93	3 messen, 1 boksbeugel, 1 afbreekmes, 1 schaar	43 keer gebruikershoeveelheid hennep, 5 keer gebruikershoeveelheid hard-drugs, 3 flesjes anabolen, Cobra 6 (vuurwerk)
4 juli 2025 14.00 uur tot 5 juli 2025 02.00 uur	286	25	1 boksbeugel, 8 gelegenheidswapens	3 maal aanhouding voor bezit (hard)drugs, 1 maal aanhouding inzake witwassen vanwege groot bedrag contant geld. 15 processen verbalen voor verschillende feiten.
18 september 2025 14.00 uur tot 19 september 2025 02.00 uur	360	42	13 messen, 3 scharen	4 aanhoudingen; APV (straatdealen), witwassen, Art. 8, wet ID.

				Diverse gebruikershoeveelheden soft- en harddrugs.
25 oktober 2025 22.00 uur tot 26 oktober 07.00 uur	402	26	2 breekijzers, 3 messen, speelgoed revolver, honkbalknuppel	8 aanhoudingen; 1 x APV (straat dea- len), 2 x handel in softdrugs, 1x bezit harddrugs, 2 x art. 8 alcohol, 1 x vernie- ling, 1x mishandeling. Diverse gebruikershoeveelheden soft- en harddrugs. 18 bekeuringen voor verscheidene fei- ten.
12 december 2025 14.00 uur tot 13 decem- ber 02.00 uur	161	76	7 messen, 3 busjes pepperspray, boks- beugel, ploertendo- der.	1 aanhouding 184sr, 1 aanhouding 310sr (diefstal) 25 bekeuringen voor verscheidene fei- ten.
28 januari 2026 13.00 uur tot 28 januari 2026 16.30 uur	117	33	4 messen, 2 schroe- vendraaiers, 1 breek- ijs	Meerdere gebruikershoeveelheden harddrugs/1 x bekeuring voor handen hebben van een mes, 2 x bekeuringen voor aantreffen drugs, twee aanhoudin- gen (bezit drugs 3x, winkeldiefstal 1 x).

Tabel 1: acties preventief fouilleren (maart 2025/februari 2026)

Cameratoezicht tijdens preventief fouilleren

Ten aanzien van de uitgevoerde controles kan worden opgemerkt ook cameratoezicht is ingezet. Dit ter ondersteuning van de preventieve fouilleringacties in de binnenstad, op verzoek van de politie. Tijdens eerdere acties werd namelijk geconstateerd dat personen zich verwijderden vanuit het gebied op het moment dat duidelijk werd dat er een preventieve fouillering actie plaatsvond (vooral personen die zich ophielden in de omgeving van de Weaze).

Wapens overzicht - kalenderjaar 2025

In het veiligheidsrisicogebied vonden in het kalenderjaar 2025 er 75 incidenten plaats met betrekking tot (vuur)wapens. In onderstaande tabel zijn de incidenten geclassificeerd.

Maatschappelijke klasse incident	Aantal incidenten (vuurwapen/ wapen)
Bedreiging	7
Bezit overige (vuur)wapens	34
Doodslag/ moord	5
Eenvoudige/ zware mishandeling	3
Overlast verward persoon	2
Overtreding overig (WvS)	
Ruzie/ twist	5
Straatroof	
Vechtpartij	
Verdachte situatie	16
Winkeldiefstal (met geweld)	
Overige meldingen	3
Totaal	75 incidenten m.b.t (vuur)wapens

Tabel 1: incidenten waarbij sprake is van een (vuur)wapen.

Aangetroffen wapens binnen het veiligheidsrisicogebied

In onderstaande tabel zijn de aantallen (vuur)wapens weergegeven die in beslag zijn genomen in de jaren 2022 en met 2025. Het totaalbeeld laat zien dat er sprake is van een stijging van het aangetroffen wapens.

Totaal aangetroffen wapens binnen VRG	2022	2023	2024	2025
Vuurwapens	5	6	6	8
Imitatie vuurwapen	1	2	3	5
Lucht, veerdrukwapen	5	2	3	2
Gasdrukwapen/pistool en revolver		7	7	-
AIRSOFTWAPEN	1	-	1	-
BALLETJESPISTOOL	1	-	-	-
GELBLASTER	1	-	-	-
Overige wapens *			5	15*
Messen (ook cat. IV)	39	40	55	64
Overige(stee)kvoorwerp cat. IV WWM	-	-	-	-
Pepperspray	0	4	6	7
Stroomstootwapen, w.o. taser	2	3	3	2
Kruishandboog	0	-	-	-
Ploertendoder	1	-	-	-
Boksbeugel	3	8	2	8
Totaal	59	72	91	111

Tabel 2: aangetroffen wapens binnen het Veiligheidsrisicogebied

Stijgers

Het aantal inbeslaggenomen vuurwapens in het VRG laat over het afgelopen jaar een kleine stijging zien. Voor wat betreft het aantal inbeslaggenomen messen is een forse stijging waarneembaar.

Incidenten Leeuwarden stad + Binnenstad

In de tabel hieronder worden de geweldsincidenten weergegeven binnen het VRG , al dan niet gepleegd met wapens, om een beeld te geven van de incidenten die hier plaats vinden. Naast de incidenten binnen het VRG worden de geweldsincidenten binnen de stad Leeuwarden weergegeven om zo meer duiding te geven hoe zich deze tot elkaar verhouden. Onder de tabel wordt met tekst uitleg gegeven over datgene wat staat afgebeeld.

Incidenten	Stad				VRG			
	2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025
F540 Moord/doodslag (incl. pogingen)	26	24	24	29	9	6	16	17
F12 Openlijke geweldpleging tegen personen	37	38	24	14	21	18	14	7
F11 Openlijke geweldpleging tegen goederen	5	9	6	2	1	4	3	0
1.4.7 Overvallen	5	2	9	3	2	1	2	0
1.4.6 Straatroven	11	11	36	16	3	3	16	8
1.4.4 Bedreiging	268	222	202	176	61	53	66	64
F550 Eenvoudige mishandeling	327	294	282	322	134	127	140	144
F551 Zware mishandeling	44	52	51	36	19	23	22	20
3.1.1 Drugshandel	128	162	167	178	33	70	57	75
E38 Drugs- drankoverlast	726	825	882	752	352	482	487	367
E 10 Schietpartij (zonder gevolgen)	0	1	2	1	0	0	0	1
F70 Bezit vuurwapens	21	25	23	12	6	10	6	6
F72 Bezit overige wapens	49	86	76	59	26	60	59	46

Tabel 3: incidenten Leeuwarden stad + Binnenstad

Hierboven wordt weergegeven welke soorten incidenten met betrekking tot geweld hebben plaatsgevonden in Leeuwarden en in het VRG. Toelichting hierbij is dat termen zoals bijvoorbeeld schiet- en steekincidenten niet als zodanig worden weergegeven maar onder andere incidentsoorten worden

vernoemd, als bijvoorbeeld moord/doodslag, schietpartij of zware mishandeling. Opmerkelijk is dat meer dan de helft van de (poging) moord/doodslagen van Leeuwarden plaats heeft gevonden in het VRG, ook de helft van de straatroven en meer dan de helft van de zware mishandelingen. Hoe wel de drugs- en drankoverlast schijnbaar is afgenomen zien we dat er meer drugshandel heeft plaatsgevonden. Vooral is het bezit van (vuur)wapens het meest opmerkelijk, deze zijn i.r.t. de stad Leeuwarden significant aangetroffen in het VRG (32 van de 52).

Aantal opvallende incidenten in het veiligheidsrisicogebied

- Op dinsdag 16 december vond er een schietincident plaats op het Herewaltje te Leeuwarden. Daarbij is gebruik gemaakt van een vuurwapen. Bij dit incident is een persoon gewond geraakt.
- Op zondag 24 augustus 2025 heeft de politie 2 verdachten in het VRG aangehouden vanwege poging tot doodslag. Daarbij is gebruik gemaakt van een vuurwapen. Bij dit incident is een man in zijn hand geschoten.
- Op zondag 21 september vond er een steekincident plaats in de Oude Doelesteeg te Leeuwarden. Een slachtoffer werd tijdens een ruzie met een steekvoorwerp in zijn buik verwond en moest daarvoor operatief behandeld worden. De verdachte werd later na onderzoek door de politie buiten-heterdaad aangehouden.
- Op donderdag 2 oktober vond er een steekincident plaats in de Willem Lorestraat te Leeuwarden. Een slachtoffer werd tijdens een ruzie met een schaar verwond. De verdachte kon door de politie op heterdaad in de omgeving worden aangehouden.
- Op donderdag 9 oktober werd in de Heerestraat een verdachte buiten-heterdaad aangehouden naar aanleiding van een eerder gepleegde vernieling. Tijdens de aanhouding bleek de verdachte een niet van een echt vuurwapen te onderscheiden balletjespistool in de broeksband te dragen.
- Op zondag 12 oktober vond er een dodelijk steekincident plaats op de Bleeklaan. Bij dit incident werden twee personen met een steekvoorwerp verwond, waarbij een persoon ter plekke overleed aan de opgelopen verwondingen. Direct na het incident werd een verdachte op heterdaad aangehouden.
- Op zondag 19 oktober werd in de Oude Doelesteeg een verdachte aangehouden op verdenking van bedreiging en mishandeling van een aldaar werkzame portier. Na fouillering werd een geladen vuurwapen onder de verdachte aangetroffen.

Aanpassing gebied

Met betrekking tot het veiligheidsrisicogebied ervaart de politie dat de gebieden Oranjewijk, industriegebied Spoordok en het gebied ten noorden van de Van Loonstraat niet/ nauwelijks voorkomen in de acties van preventief fouilleren. Cijfers bevestigen dan ook niet dat hier, al dan niet op de openbare weg, wapens worden aangetroffen/ inbeslaggenomen of dat de (vuur)wapen incidenten vergelijkbaar zijn met de rest van het VRG. Het advies van de politie is om deze gebieden te schrappen, m.u.v. de Oostergoweg (Klanderij/nachtopvang, gelet op geweldsincidenten) en de Zuidergrachtswal, welke fungeert als een belangrijke verbinding richting centrum en Vlietzone.

Samenvatting en advies

Het overgrote deel van de ernstige geweldsdelicten (met slag-, steek- en vuurwapens) in Leeuwarden vinden plaats in de binnenstad en de Vlietzone. Afgelopen jaar (2025) heeft de politie meerdere (vuur)wapens aangetroffen of zijn deze bij incidenten in beslaggenomen. Een bepalende factor is dat binnenstad en de Vlietzone zich (onder meer) kenmerkt door een bijzondere concentratie van (publieke) voorzieningen, waaronder uitgaansgelegenheden, met een verhoogd risico op verstoringen van de openbare orde. Dit gebied is al enige jaren een zgn. 'code rood'-gebied in de jaarlijkse veiligheidsprestatieindex van de gemeente Leeuwarden. Het bezit en gebruik van wapens leidt tot een groot gevaar voor de openbare orde, en kan leiden tot maatschappelijke onrust en gevoel van onveiligheid. Dit soortige incidenten zorg(d)en voor onrust in het gebied. Wat wordt bevestigd door de media-aandacht die dit heeft gekregen. Opgemerkt moet worden dat dit jaar 6 acties hebben plaatsgevonden, 'daar waar men gaat zoeken, vindt men meer' is dan ook een toevoeging hierop. Echter blijven de (vuur)wapens gevonden worden tijdens deze acties. Er is geen concrete daling te zien in het wapenbezit, de incidenten blijven plaatsvinden en met name in het VRG heeft dit een enorme impact op de maatschappij.

Nog steeds vindt dus een aanzienlijk deel van de geweldsincidenten plaats in de Binnenstad en de Vlietzone. Verder wordt het gebied gekenmerkt door de aanwezigheid van (vuur)wapens, drugsoverlast en drugshandel. Deze combinatie geeft een verhoogde kans op de aanwezigheid van personen, die in het bezit zijn van een (vuur)wapen en dit gebruiken bij het plegen van strafbare feiten.

In het veiligheidsrisicogebied is het totaal aantal aangetroffen wapens gestegen t.o.v. voorgaande jaren. Gezien het voorgaande, waaronder het daadwerkelijke gebruik en voorhanden hebben van op vuurwapen gelijkende wapens bij een aantal incidenten is het advies om het controlemiddel preventief fouilleren binnen het veiligheidsrisicogebied in te kunnen blijven zetten. Dit levert naast de andere (preventieve) maatregelen een bijdrage aan de vermindering en het voorkomen van ongewenst wapenbezit en/of het geweld.